

Αθήνα, 27 Νοεμβρίου 2012

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Πρόσκληση σε ημερίδα:

«Πρόσφατες εξελίξεις και προοπτικές για την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη»

Η Έδρα και το Δίκτυο UNESCO για τη Διαχείριση και την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη στη Μεσόγειο του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, το Μεσογειακό Γραφείο Πληροφόρησης για το Περιβάλλον, τον Πολιτισμό και την Αειφόρο Ανάπτυξη (MIO-ECSDE) και το Διεθνές Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (MEDIES) διοργανώνουν την ημερίδα με τίτλο:

«Πρόσφατες εξελίξεις και προοπτικές για την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη»

η οποία θα πραγματοποιηθεί στο Μουσείο Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών (Θόλου 5, Πλάκα Αθήνα, Αίθουσα 1, Ισόγειο) τη Δευτέρα, 3 Δεκεμβρίου 2012, 17:00 – 20:30.

Στόχος της ημερίδας είναι η ενημέρωση ενός ευρύτερου κύκλου εκπαιδευτικών, υπηρεσιών, οργανισμών και εταιριών που ενδιαφέρονται και ασχολούνται με την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ) για τα αποτελέσματα των διεθνών συναντήσεων και τις νεώτερες εξελίξεις και προοπτικές, ώστε να επιτευχθεί καλύτερος συντονισμός και να ενισχυθεί η πρόοδος στον τομέα της ΕΑΑ σε όλα τα επίπεδα, τυπικής, μη τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης στη χώρα μας.

Το 2012 συμπληρώνονται 40 χρόνια από τη Στοκχόλμη¹, 35 από τη Τιφλίδα², 20 από το Ρίο³ 15 από τη Θεσσαλονίκη⁴ και 7 από το Βίλνιους⁵, διασκέψεις ορόσημα για την Αειφόρο Ανάπτυξη. Με την ευκαιρία αυτή διοργανώθηκε τον Ιούνιο η Σύνοδος Κορυφής του ΟΗΕ στο Ρίο ντε Τζανέιρο (Βραζιλία) καθώς και το Διακυβερνητικό Συνέδριο το Σεπτέμβριο στην Τιφλίδα (Γεωργία) όπου συζητήθηκαν θέματα, εξελίξεις και προτάσεις σχετικά με την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη τα οποία θα αναπτυχθούν διεξοδικά στο πλαίσιο της ημερίδας. Επιπλέον, με αφορμή τη συμπλήρωση 15 χρόνων από τη Διεθνή Διάσκεψη της UNESCO και της Κυβέρνησης της Ελλάδας στην Θεσσαλονίκη με θέμα «Περιβάλλον και Κοινωνία: Εκπαίδευση και Ευαισθητοποίηση των πολιτών για την Αειφορία» και σε συνάρτηση με τις πρόσφατες Ελληνικές και Διεθνείς εξελίξεις θα συζητηθεί η ανάγκη επανεπιβεβαίωσης και επικαιροποίησης του αναπτυξιακού στόχου της χιλιετίας (MDGs) για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση για όλους και το δικαίωμα στην εκπαίδευση (Ην. Έθνη, Νέα Υόρκη 2000), η σημασία της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη και η ανάγκη οι αντίστοιχες δράσεις και προγράμματα να επεκταθούν πέραν των ορίων της Δεκαετίας των Ηνωμένων Εθνών για την ΕΑΑ.

Επιπρόσθετα ένα χρόνο μετά την υπογραφή μεταξύ των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της χώρας της Χάρτας Αειφορίας των Ελληνικών Πανεπιστημίων θα συζητηθούν οι εξελίξεις και οι προοπτικές εφαρμογής της. Αναμένεται επίσης η πληροφόρηση σχετικά με την επικείμενη σύνοδο της Εκτελεστικής Επιτροπής για την ΕΑΑ της UNECE την άνοιξη του 2013.

Πληροφορίες: Γραμματεία MEdIES -τηλ. 210 3247490 (εσ.201) / Β. Ψαλλιδάς

Εργαστήριο Χημείας Περιβάλλοντος (ΕΚΠΑ) - 210 7274448 / Σ. Τριανταφυλλάκη.

Σημείωση για τον εκδότη

Η Έδρα και το Δίκτυο UNESCO για τη Διαχείριση και την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη στη Μεσόγειο

Η Έδρα και το Δίκτυο UNESCO για τη Διαχείριση και την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη στη Μεσόγειο του Εθνικού του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ιδρύθηκε την Τρίτη 13 Δεκεμβρίου 2011, η Έδρα UNESCO με θέμα: Διαχείριση και την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη στη Μεσόγειο υπό τον καθηγητή Μ. Σκούλλο. Η Έδρα συνδέεται άμεσα και με το Δίκτυο των Μεσογειακών Πανεπιστημίων για την Αειφόρο Ανάπτυξη, με έμφαση στην Εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη, τη διαχείριση νερού και άλλων φυσικών πόρων ιδιαίτερης σημασίας για την περιοχή.

Σημειώνεται ότι πρόκειται για την πρώτη Έδρα UNESCO στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και την πρώτη στο θέμα της Αειφόρου Ανάπτυξης στην περιοχή. Συνολικά υπάρχουν 5 Έδρες και Δίκτυα UNESCO στην Ελλάδα.

Μεσογειακό Γραφείο Πληροφόρησης για το Περιβάλλον, τον Πολιτισμό και την Αειφόρο Ανάπτυξη (MIO-ECSDE)

Το Μεσογειακό Γραφείο Πληροφόρησης για το Περιβάλλον, τον Πολιτισμό και την Αειφόρο Ανάπτυξη (MIO-ECSDE) αποτελεί μία Ομοσπονδία Μεσογειακών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ), που ασχολούνται με θέματα περιβάλλοντος και ανάπτυξης. Ιδρύθηκε το 1990 ως δίκτυο ΜΚΟ, ενώ από το 1995 λειτουργεί ως ομοσπονδία. Σε συνεργασία με κυβερνήσεις, διακυβερνητικούς και διεθνείς οργανισμούς και άλλους κοινωνικο-οικονομικούς εταίρους, ασκεί ενεργό ρόλο στην ανάπτυξη πολιτικών για την προστασία του περιβάλλοντος και την προώθηση της Αειφόρου Ανάπτυξης στις μεσογειακές χώρες.

MEdIES

Το MEdIES (Mediterranean Education Initiative for Environment and Sustainability/ Η Μεσογειακή Εκπαιδευτική Πρωτοβουλία για το Περιβάλλον και την Αειφορία) αποτελεί ένα διεθνές (Μεσογειακό) Θεματικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΠΕ). Συγκεκριμένα, εγκαινιάστηκε ως μία Πρωτοβουλία Τύπου II κατά την Παγκόσμια Διάσκεψη για την Αειφόρο Ανάπτυξη στο Γιοχάνεσμπουργκ (2002). Το δίκτυο απαριθμεί 3500 μέλη. Κύριος στόχος του είναι η υποστήριξη του έργου των εκπαιδευτικών με δράσεις όπως επιμορφώσεις, σεμινάρια, και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού σε διάφορες μεσογειακές γλώσσες. Το MEdIES εγκρίθηκε για πρώτη φορά από το (τότε) Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων από 2006-09 ως Θεματικό Δίκτυο. Το MEdIES συνεργάζεται με έναν ευρύ κύκλο εταίρων που περιλαμβάνει Υπουργεία Εκπαίδευσης και Περιβάλλοντος, εκπαιδευτικά ιδρύματα π.χ. πανεπιστήμια, ΚΠΕ, σχολεία, καθώς και μη-κυβερνητικές περιβαλλοντικές οργανώσεις, ερευνητικά κέντρα, κ.α. από τις χώρες της λεκάνης της Μεσογείου.

Αναφορές για τον εκδότη

¹ Στοκχόλμη 1972 . Η Πρώτη Διεθνής Διάσκεψη του ΟΗΕ για το περιβάλλον στην Στοκχόλμη (1972). Η διάσκεψη της Στοκχόλμης θεωρείται ως ο πρώτος μεγάλος σταθμός της Ανθρωπότητας στα θέματα της Αειφόρου Ανάπτυξης και είχε κύριο αντικείμενο τον «Άνθρωπο και το φυσικό περιβάλλον του». Κεντρική απόφαση της συνδιάσκεψης αυτής ήταν η δημιουργία του περιβαλλοντικού προγράμματος UNEP (United Nations Environment Programme).

² Τιφλίδα 1977. Διακυβερνητική Διάσκεψη της Τιφλίδας – 1977. Στη Διακυβερνητική Διάσκεψη της Τιφλίδας στην ΕΣΣΔ το 1977, τέθηκαν οι βασικές αρχές για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση:

- ο α) ... ένας βασικός στόχος είναι η κατανόηση, από τους ανθρώπους και τις κοινότητές τους, της σύνθετης φύσης του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, όπως προκύπτει από την αλληλεπίδρασή τους με τις βιολογικές, φυσικές, κοινωνικές, οικονομικές και πολιτισμικές όψεις τους, και η απόκτηση γνώσεων, αξιών, στάσεων και

πρακτικών ικανοτήτων, ώστε να συμμετέχουν με υπευθυνότητα και αποτελεσματικότητα στην πρόβλεψη και επίλυση περιβαλλοντικών προβλημάτων και στη διαχείριση ενός ποιοτικού περιβάλλοντος.

- ο β) ... ένας επιπλέον βασικός στόχος είναι η σαφής ανάδειξη της αλληλεξάρτησης του οικονομικού, του πολιτικού και του οικολογικού πεδίου στο σύγχρονο κόσμο, όπου οι αποφάσεις και δράσεις των κοινοτήτων μπορεί να έχουν διεθνή αντίκτυπο ... Η επίτευξη των στόχων αυτών συντελείται μέσα σε μια διαρκή εκπαιδευτική διαδικασία, όπου οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να αντιληφθούν τα υπό διαπραγμάτευση θέματα μέσα από την πολυπλοκότητά τους και όχι διαμέσου απλουστευτικών αιτιακών σχέσεων.

³ Ρίο 1992. Η Διάσκεψη του Ρίο για την Ανάπτυξη και το Περιβάλλον 1992 (Συμφωνία για την Local Agenda 21 και την Αειφόρο Ανάπτυξη)/ Στο Rio de Janeiro το 1992, πραγματοποιήθηκε η Συνδιάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη (UNCED). Εκτός από τον εορτασμό της 20ετίας από τη Συνδιάσκεψη της Στοκχόλμης, στόχος ήταν η εύρεση αποτελεσματικών μεθόδων για την προστασία του περιβάλλοντος. Αποτέλεσμα αυτής της Συνδιάσκεψης ήταν ο καθορισμός των βασικών αρχών Δίκαιου του Περιβάλλοντος, οι οποίες είναι: α) η αρχή της ενημέρωσης και της πληροφόρησης, β) η αρχή της ευθύνης και της αποζημίωσης και γ) η αρχή της πρόληψης. Στο πλαίσιο της Συνδιάσκεψης στο Rio de Janeiro καθορίστηκε το περιεχόμενο των ευρωπαϊκών στρατηγικών της Ημερήσιας Διάταξης για τον 21ο Αιώνα (Agenda 21), η οποία αναφέρεται: α) στις κοινωνικές και οικονομικές διαστάσεις της Αειφορίας, β) στην προστασία και διαχείριση των αναπτυξιακών πόρων, γ) στην ενίσχυση του ρόλου σημαντικών ομάδων (π.χ. αγρότες, εργάτες) και δ) στα μέσα εφαρμογής (π.χ. ενημέρωση, ανάπτυξη τεχνολογίας, εκπαίδευση). Στην Παγκόσμια Συνδιάσκεψη στο Rio de Janeiro η έννοια της Αειφορίας αναφέρεται σε τρεις πυλώνες: Περιβάλλον, Κοινωνία και Οικονομία. Ως βάση αυτών των πυλώνων, ορίζεται η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, η οποία είναι επίσης, κοινωνικά και οικονομικά προσανατολισμένη. Με τον τρόπο αυτό ο ρόλος και το περιεχόμενο της Εκπαίδευσης στην επίτευξη της Αειφόρου Ανάπτυξης γίνεται πλέον διακριτός και πιο σαφής και ορίζεται ως Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία.

⁴ Θεσσαλονίκη 1997. Στη Διεθνή Διάσκεψη με θέμα: «Περιβάλλον και Κοινωνία: Εκπαίδευση και Ευαισθητοποίηση των Πολιτών για την Αειφορία», στη Θεσσαλονίκη (8 - 12 Δεκεμβρίου 1997) τονίζεται, μεταξύ άλλων, ότι: «η εκπαίδευση είναι ένα αναντικατάστατο μέσο, προκειμένου να δοθεί σε όλες τις γυναίκες και άντρες του κόσμου η ικανότητα να ορίζουν τη ζωή τους, να ασκούν το δικαίωμα των προσωπικών επιλογών και υπευθυνότητας, να επιτυγχάνουν τη δια βίου μάθηση, ανεξάρτητα από σύνορα γεωγραφικά, πολιτικά, πολιτιστικά, θρησκευτικά, γλωσσικά ή βασιζόμενα στο φύλο» και ότι «... ο επαναπροσανατολισμός της εκπαίδευσης στο σύνολο της, όπως επιτάσσει το Κεφάλαιο 36 της Agenda 21, πρέπει να εμπλέκει όχι μόνο την εκπαιδευτική κοινότητα, αλλά επίσης τις Κυβερνήσεις, τους οικονομικούς φορείς και άλλους εταίρους». Στο Άρθρο 11 της Διακήρυξης της Θεσσαλονίκης, η Παιδεία αναγνωρίζεται ως ισότιμος Πυλώνας της Αειφορίας μαζί με την Οικονομία, τη Νομοθεσία και την Τεχνολογία και μάλιστα ως το υπόβαθρο και η προϋπόθεση της αποτελεσματικής λειτουργίας των άλλων τριών. Στο ίδιο Άρθρο προτείνεται ο όρος «Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία». Βασικός στόχος της είναι, μέσα από την ενσωμάτωση της «κοινωνικής» και «αναπτυξιακής» Εκπαίδευσης, η πρόωθηση σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο μιας αποτελεσματικής Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη, της οποίας το περιεχόμενο αναφέρεται: α) στη γνώση των φυσικών διαδικασιών και των τρόπων ορθολογικής διαχείρισης των φυσικών πόρων με σκοπό τη διατήρηση του περιβάλλοντος ή και την αποκατάστασή του όπου αυτό έχει διαταραχθεί και β) στην υιοθέτηση των κοινωνικών αξιών της συμμετοχής, της αλληλεγγύης, της δικαιοσύνης και της διαφορετικότητας στο πλαίσιο της κοινωνικής συνοχής.

⁵ Βίλνιους 2004. Η Στρατηγική της UNECE για την ΕΑΑ. Διαμορφώθηκε στην πρωτεύουσα της Λιθουανίας, το Βίλνιους, στις 18 Μαρτίου 2005, σε συνάντηση υψηλού επιπέδου τους. Οι υπουργοί της UNECE, με υφυπουργούς και άλλους εκπροσώπους των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Παιδείας υιοθέτησαν δια βοής μια στρατηγική της UNECE για την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη - ένα πρακτικό εργαλείο για την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης μέσω της εκπαίδευσης. Ενέκριναν επίσης στο Βίλνιους το πλαίσιο για την εφαρμογή, συστάθηκαν επίσης μια συντονιστική επιτροπή και μια ομάδα εμπειρογνομόνων για τους δείκτες, προκειμένου να διευκολυνθεί ο συντονισμός και η επανεξέταση της εφαρμογής της Στρατηγικής. Διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών οργανισμών, επιχειρήσεων, μη κυβερνητικών οργανώσεων, περιφερειακά περιβαλλοντικά κέντρα και ερευνητικά ιδρύματα έλαβαν μέρος στη συνάντηση και παρείχαν πολύτιμη συνεισφορά.

Η Συνέλευση συζήτησε την πρόοδο στην εφαρμογή των ΕΑΑ, τόνισε την ύπαρξη καλών πρακτικών στην περιοχή και προσδιόριζε τις βασικές προκλήσεις που βρίσκονται μπροστά μας. Το Συμβούλιο συζήτησε το ρόλο της στην περιοχή της UNECE για την εφαρμογή της ΕΑΑ σε ένα παγκόσμιο πλαίσιο. Η Συνέλευση ξεκίνησε επίσης τη Δεκαετία της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη των Ηνωμένων Εθνών στην περιοχή της UNECE.